

door Rens Lieman // foto's Harry Benson

FOTOBOEK

HET BEROEMDSTE KUSSENGEVECHT

Met zijn foto van het beroemde kussengevecht luidde hij het begin van Beatlemania in. Bij het verschijnen van zijn luxeus uitgevoerde fotoboek vertelt fotograaf Harry Benson nog een keer hoe het allemaal begon.

'Wie kunst en als ambacht begint met papieren' - Luce de Lathauwer - pag 160

ESQUIRE BETOOGT

'Als serieuze nieuws- fotograaf had ik GEEN ZIN OM MIJN TIJD AAN EEN BANDJE TE BESTEDEN'

Harry Benson (Glasgow, 1930): "Op 16 januari 1964 schudden we elkaar op het Parijse Le Bourget vliegveld voor het eerst de hand. John, Paul en George - Ringo zou later ingevlogen worden. Ik had een paar uur eerder op het punt gestaan om naar Afrika te reizen voor een klus, toen de beeldredacteur van de *Daily Express* mij belde dat de plannen veranderd waren. De nieuwe opdracht: tien dagen The Beatles volgen op hun tour door Frankrijk. Ik was als serieuze nieuwsfotograaf niet geïnteresseerd om mijn tijd aan een of ander bandje te besteden, maar ik deed wat mij werd opgedragen. Verslaggever Derek Dailor zat naast mij in het vliegtuig naar Parijs. "You'll be fine," zei hij. "Je ziet er goed uit. The Beatles waarderen dat."

Ik had nog steeds een rothameur toen ik naar de auto liep om mijn spullen te pakken. In plaats van het geplande optreden in het Olympia Theatre, begonnen The Beatles hun tournee in het avondse Cinéma Cyrano in Versailles. Toen ik terug naar binnen liep, hoorde ik ze *All my loving* zingen. "Close your eyes and I'll kiss you / Tomorrow

I'll miss you." Op dat moment realiseerde ik het me: ik ben bij het juiste verhaal. Ik klom het podium op en maakte mijn foto's. Iedereen die me tegen probeerde te houden, duwde ik aan de kant. "I'm with the Beatles."

Dat kussengevecht dat zo beroemd is geworden, vond een dag later plaats in het George V Hotel. Manager Brian Epstein kwam de kamer binnen met een telegram waarin stond dat *I want to hold your hand* nummer een was geworden in Amerika. Er werd gejuicht en gejubeld. Omdat ik erger had gelezen dat ze wel eens een kussengevecht deden, stelde ik voor dat nu ook te doen. John weigerde aanvankelijk, hij vond dat ze dan kinderachtig over zouden komen, maar toen hij Paul met een kussen op zijn rug sloeg begon er toch een gevecht. Ik ben in vijftien minuten door vijf rolletjes heen ge-

№456

ALS JE DARR HARR
EX VRAAGT EN ZE
KRAAGT EEN
DIEF VROEGD
LIEKWE - VERPOED
HET ONDERDEP.

FOTOBOEK

Het optreden van The Beatles in de Amerikaanse The Ed Sullivan Show

gaan. Toen The Beatles sliepen heb ik de foto's in hun bad ontwikkeld in een tot dark room omgebouwde badkamer. Per fax verstuurde ik de beste foto naar de redactie.'

Mijn relatie met The Beatles werd beter. Goed genoeg om dicht bij ze in de buurt te blijven, afstandelijk genoeg om niet hun vriend te worden. Ze zagen dat de foto's die ik maakte ze geen kwaad deden. Er was ook niets kwaads om te fotograferen. Het waren knappe, gevatte twintigers die overal waar ze kwamen plezier hadden.

Door hun succes en mijn relatie met ze, reisde ik mee naar New York, waar ze bij aankomst op John F. Kennedy airport graptten met de pers. "Are you guys for real?" schreeuwde een journalist naar John. "Stare, wanna come up and have a fee?" Het was "Beatlemania" in Amerika, zoals dat toen genoemd werd en ik heb sterk het gevoel dat hun optreden in *The Ed Sullivan Show* effectief het einde betekende van Amerika's rouwperiode om de dood van Kennedy.

Het waren knappe, gevatte twintigers DIE OVERAL WAAR ZE KWAMEN, PLEZIER HADDEN'

In Miami hebben we een paar fotoshoots op het strand gedaan met hordes toegestroomde meiden, maar ik wilde nog iets unieks maken. In mijn hotelkamer kreeg ik inspiratie. Ik zag Cassius Clay op tv schreeuwen over hoe mooi hij was, hoe goed hij was en hoe hij Sonny Liston in het gevecht van de volgende dag zou vernietigen. Hij was fotogeniek en charismatisch, om het zacht uit te drukken. The Beatles wilden aanvankelijk niet met hem op de foto - John was ervan overtuigd dat Sonny Liston het gevecht zou winnen, met hem wilden ze wel op de foto - maar ik reed ze toch naar Miami's Fifth Street Gym voor een geheime afspraak met Cassius Clay. Het was fantastisch. Cassius Clay, die na het gevecht van de journalisten eiste dat ze hem voortaan Muhammad Ali zouden noemen, regisseerde de shoot. The Beatles moesten aan zijn voeten liggen en roepen hoe sterk, knap

en fantastisch hij was. Ze gehoorzaamden nederig. Op de terugweg in de auto was John boos. Hij had het gevoel dat ze er suf uit zouden zien op de foto en hij nam mij dat kwalijk. Het kon mij weinig schelen, ik had de twee iconen van de jaren zestig op een foto.

Eenmaal terug in Londen waren ze het alweer vergeten en namen we in goede vrede afscheid. Ik had andere opdrachten voor de krant

'Als je een kip met een fazant kruist, krijg je een fazip' - Thijs Römer > pag 66

ESQUIRE BETOOGT

door Michiel Borstlap // illustratie Molier

COLUMN

TRAAN

Aan tafel bij een *distinguished patrons dinner* in de National Gallery in de Canadese hoofdstad Ottawa zit een ambassadeursvrouw. Ontblote schouders, Italiaanse, matzwarte avondjurk. Niet zelden kijken deze vrouwen ietwat ongelukkig uit hun ogen. Ze had zich al verontschuldigd dat haar man nog niet was komen opdagen. Ze krulde haar lippen, het droge lachje verried een gevoel van verdriet.

Even later belde ze met de telefoon bijna onder tafel. 'But they all wear a tuxedo, honey' hoorde ik haar zeggen. De ambassadeursvrouw hoopte dat niemand het door had en ik veinsde aandacht voor een tafel verderop.

De ambassadeur kwam vlak voor het dessert opdruiven, in een slobberig krijtstreepjack. Breedlachs foeterde hij op het verkeer in New York, de reden van zijn vertraging. Ik bespeurde geen enkel oogcontact tussen de twee. Zou zij twijfelen aan de reden van zijn vertraging?

De aankondiging van een muzikaal intermezzo kwam als geroepen. Een schitterend Canadees pianotrio speelde Mendelssohn's Pianotrio No. 1 in d-klein. Mijn buurman op links, een Amerikaanse wijnhandelaar, droeg zo'n moderne, wat merkwaardige designbril. Zijn rollende ogen en een vrouw die haar vetkwabben maar al te graag aan de wereld toonde, completeerde het plaatje. Na ieder deel van Mendelssohn wilde hij klappen. Ik legde dan mijn hand op zijn handen en knipoogde. Ik keek tegenover me, de cellist speelde *Subito con amore* en op de wang van de ambassadeursvrouw rolde een traan, haastig.

Naast me, op rechts, zat een stille, oudere man. Hij genoot zeer van de muziek. Op bescheiden toon vertelde hij later op de avond over zijn leven. Hij had steden gesticht, over de hele wereld. Een techwijk net buiten Ottawa, een campus in St. Petersburg, iedere meter had hij bedacht. Ik nam een slok, keek naar het ambassadeursrechtspaar en zag een versleten huwelijk.

Michiel Borstlap is internationaal vermaard jazz-pianist. Voor Esquire bericht hij over de wereld van de rijk, famous en de oerzamen.

John Lennon vlak na zijn uitspraak 'The Beatles zijn populairder dan Jezus'

Casparus (Jan) met The Beatles in Ottawa's Fifth Street Gym

te doen en zou de groep daarna nog incidenteel fotograferen. Twee jaar later leidde dat tot een nieuwe, bijzondere foto. The Beatles waren veranderd. Cynisch geworden. Ze hadden minder plezier. John Lennon had in Chicago op een persconferentie gezegd dat The Beatles "populairder dan Jezus" waren. Het citaat werd in kranten over heel de wereld gepubliceerd en leidde ertoe dat boekingen afgezegd werden en Beatles-platen werden verbrand. Vlak na die uitspraak kwam de groep bijeen in een hotelkamer. John voelde de spanning: "Wat heb ik verkeerd gezegd?" Niemand zei iets. Ik drukte af.

Soms, als ik terugkijk naar andere foto's die ik gemaakt heb, zou ik willen dat ik ze over kon doen. Dat geldt niet voor deze foto's. Niet die van John, niet die met Muhammad Ali, niet het kussengevecht. Waarom niet? Omdat ik dichterbij kwam dan wie ook. En omdat het echt was.

Harry Benson, The Beatles, on the road 1964-1966, uitgeverij Taschen - € 500